Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2387

2026 11 3

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2026/2387

2026 m. spalio 21 d.

kuriuo nustatoma lanksčių ir sparčių gynybos inovacijų programa (AGILE) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2024/795 ir (ES) 2026/467

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [1],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros [2],

kadangi:

(1) vėl vykstantys didelio intensyvumo karo veiksmai, kuriuos sukėlė neišprovokuotas ir nepateisinamas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, yra grėsmė Sąjungai, dėl kurios būtina reikšmingai ir tvariai padidinti valstybių narių gebėjimą stiprinti savo gynybos pajėgumus ir parengtį. Dėl ilgalaikio regioninės ir pasaulinės saugumo padėties blogėjimo būtina iš esmės transformuoti Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę (EGTPB), kad būtų užtikrintas jos pajėgumas pakankamu kiekiu ir per reikiamą laikotarpį, ypač karo metu, teikti novatoriškus gynybos produktus, įskaitant technologijas, reikalingus valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms;

(2) 2022 m. kovo 11 d. Versalyje vykusiame susitikime valstybių narių valstybių ar Vyriausybių vadovai įsipareigojo stiprinti Europos gynybos pajėgumus, didinti valstybių narių gynybos išlaidas, stiprinti bendradarbiavimą vykdant bendrus projektus ir bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos pajėgumų srityje, šalinti trūkumus, skatinti inovacijas ir stiprinti bei plėtoti Europos gynybos pramonę;

(3) inovacijos yra itin svarbios Europos gynybos parengčiai pasiekti ir palaikyti, ypač dabartinėje intensyvėjančių grėsmių, sisteminės konkurencijos ir geopolitinių varžybų eroje. Grėsmių plitimas paskatino tarptautines ginklavimosi varžybas ir pasaulinę technologinę konkurenciją, o besiformuojančios ir perversminės technologijos tokiose srityse kaip dirbtinis intelektas (DI), kvantinė kompiuterija, robotika, kibernetika ir kosmosas turi lemiamą reikšmę strateginio pranašumo išlaikymui ir patikimo atgrasomojo poveikio užtikrinimui. Norint pasiekti tuos tikslus, tas technologijas reikia sparčiai išbandyti, validuoti ir integruoti į gynybos pajėgumus, taip pat reikia nuolat bendradarbiauti su technologijų ir inovacijų ekosistema;

[1] OL C, C/2026/3556, 2026 7 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3556/oj.
[2] 2026 m. spalio 6 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2026 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimas.

(4) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą rodo, kaip sparčiai vystosi gynybos technologijos. Inovacijų ciklai spartėja, o tai reiškia, kad gynybos produktai turi būti greitai ir nuolat adaptuojami. Tie pokyčiai taip pat keičia mūšio lauko dinamiką ir atskleidžia mažų sąnaudų ir programine įranga grindžiamų sprendimų, kuriuos galima greitai atkartoti ir greitai dislokuoti, įskaitant (bet tuo neapsiribojant) bepilotes autonomines sistemas (UAS), taip pat susijusią programinę įrangą, jutiklius, ryšių sistemas ir kovos su UAS technologijas, operacinę svarbą. Mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ), įskaitant novatoriškus startuolius ir veiklą plečiančias įmones, dažnai turinčios veiklos civiliniame sektoriuje pagrindą, atlieka itin svarbų vaidmenį remiant Ukrainos gynybą ir ginkluotąsias pajėgas. Tie nauji gynybos subjektai užtikrina spartesnes inovacijas, didesnį lankstumą, ekonomiškai efektyvius sprendimus ir naujas veiklos idėjas bei procesus. Dėl to jie tampa EGTPB transformacijos varomąja jėga. 2025 m. kovo 19 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendroje Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m. pabrėžiama stiprios technologinių inovacijų ekosistemos svarba. Tai itin svarbu siekiant užtikrinti, kad Europos gynybos pramonė, valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės galėtų neatsilikti reaguodamos į sparčiai kintantį šiuolaikinės karybos pobūdį, kai gebėjimas nustatyti, adaptuoti ir dislokuoti besiformuojančias technologijas greitai tapo vienu iš pagrindinių operacinių reikalavimų;

(5) siekdama teikti visapusišką paramą bendradarbiavimu grindžiamiems gynybos produktų moksliniams tyrimams ir plėtrai, Sąjunga įsteigė Europos gynybos fondą (EGF). EGF, kurio biudžetas pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą yra 7,3 mlrd. EUR, tikslai – skatinti EGTPB konkurencingumą, bendradarbiavimą, efektyvumą ir inovacinį pajėgumą, taip pat mažinti EGTPB susiskaidymą. EGF, kaip viena didžiausių gynybos srities mokslinių tyrimų ir plėtros programų Europoje, remia bendradarbiavimu grindžiamą sudėtingiausių gynybos sistemų, kurių jokia valstybė narė negalėtų sau leisti kurti viena, plėtojimą. Jis taip pat remia naujų Europos gynybos produktų tiekimo grandinių kūrimą. Kaip EGF dalis, 2022 m. sukurta ES gynybos inovacijų sistema (EUDIS), skirta netradiciniams gynybos subjektams, visų pirma MVĮ, tikslingai remti ir patekimo į rinką kliūtims mažinti. EUDIS apima kelias iniciatyvas, tokias kaip tiksliniai kvietimai teikti mokslinių tyrimų ir plėtros pasiūlymus, verslo spartinimo ir ryšių užmezgimo paslaugos, hakatonai ir nuosavo kapitalo finansavimas; tam tenka apie 20 proc. kasmet skiriamo EGF biudžeto. Tais veiksmais prisidėta prie EGTPB plėtros ir gynybos inovacijų pajėgumų skatinimo visoje Sąjungoje. Be to, pagal EGF iniciatyvą „BraveTech ES“ teikiama papildoma parama gynybos novatoriams, laipsniškai suteikiant jiems galimybių gauti finansavimą kartu su technologijų bandymais ir iteraciniais vystymo ciklais. Ji orientuota į sprendimų kūrimą remiantis Ukrainos nurodytais gynybos poreikiais, suteikiant Ukrainos pramonei tiesioginę galimybę bendradarbiauti su Sąjungos gynybos novatoriais;

(6) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (ES) 2021/695 ([3]) ir (ES) 2024/795 ([4]) suteikiama galimybė pagal Europos inovacijų tarybos (EIC) programą „Accelerator“ remti dvejopo naudojimo technologijas ir skatinti investicijas į gynybos technologijas per Europos strateginių technologijų platformą (STEP). Be to, šiuo reglamentu EIC leidžiama teikti tiesioginę paramą gynybos technologijoms tiesioginio nuosavo kapitalo finansavimo forma;

(7) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2025/2653 ([5]) nustatyta, kad gynybos technologijos yra ketvirta investicijų pagal STEP sritis, kartu su biotechnologijomis, skaitmeninėmis technologijomis ir švariomis technologijomis. Pagal Reglamentą (ES) 2024/795 numatyta suteikti suverenumo ženklą projektams, kurie atitinka tame reglamente išvardytose programose nustatytus minimaliuosius kokybės reikalavimus. Suverenumo ženklas turi būti naudojamas kaip kokybės ženklas, suteikiantis galimybę gauti finansavimą pagal kitas Sąjungos programas – visą, kaupiamąjį ar mišrų finansavimą – arba iš valstybių narių. Kad projektams, kurie atitinka šiame reglamente nustatytus minimaliuosius kokybės reikalavimus, būtų galima suteikti suverenumo ženklą, Reglamentas (ES) 2024/795 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad šiuo reglamentu sukurta programa būtų įtraukta į reikalavimus atitinkančių programų sąrašą;

([3]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013, (OL L 170, 2021 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([4]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241, (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([5]) 2025 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2653, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/694, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697, (ES) 2021/1153 ir (ES) 2024/795, kiek tai susiję su paskatomis ES biudžete, skirtomis su gynyba susijusioms investicijoms, siekiant įgyvendinti planą „ReArm Europe“ (OL L, 2025/2653, 2025 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj).

(8) Reglamentu (ES) 2025/2653 taip pat padaryti tiksliniai Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/697 ([6]) pakeitimai, visų pirma susiję su veiksmais dėl perversminių gynybos technologijų. Konkrečiai, tais pakeitimais suteikiama galimybė darbo programoje nustatyti atrankos ir finansavimo skyrimo kriterijus bei procedūras, kurie būtų tinkamiausi kiekvienam kvietimui teikti projektų pasiūlymus. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2026/2382 ([7]) padaryti papildomi Reglamento (ES) 2021/697 pakeitimai, išplečiant šią galimybę taip, kad ji apimtų visus per Europos gynybos fondą skelbiamus kvietimus teikti pasiūlymus, ypač tuos, kurie skirti MVĮ;

(9) be paramos, teikiamos pagal esamas Sąjungos priemones, turėtų būti nustatyta nauja programa (toliau – Programa), pagal kurią būtų sparčiai, lanksčiai ir tikslingai teikiama parama MVĮ, kad būtų kuriami novatoriški gynybos sprendimai ir užtikrintas greitas jų teikimas valstybėms narėms ir asocijuotosioms trečiosioms valstybėms, daug dėmesio skiriant išlaidų efektyvumui. Programa turėtų būti orientuota į paramą sparčiam besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų, įskaitant jų gamybai būtinus komponentus, kūrimui, kol bus pasiektas aukštas technologinės parengties lygis, įskaitant civilinių technologijų pritaikymą gynybos reikmėms. Programa turėtų būti tenkinami labiausiai neatidėliotini valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių pajėgumų plėtojimo poreikiai, atsižvelgiant į bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) kontekste nustatytus pajėgumų prioritetus ir Sąjungos lygmeniu nustatytas prioritetines pajėgumų sritis, taip pat į NATO standartus ir kitus atitinkamus standartus, ypač daug dėmesio skiriant mažų sąnaudų gynybos sprendimams. Programa taip pat turėtų paspartinti besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų inovacijų ciklus, derinant jų kūrimą su neatidėliotinais valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių poreikiais, kartu išnaudojant visos Sąjungos gynybos pramonės inovacinį potencialą. Be to, ji turėtų skatinti valstybes nares, asocijuotąsias trečiąsias valstybes ir pagrindinius rangovus diegti tokius produktus, remiant MVĮ sukurtų sprendimų plėtrą visoje Europoje bei jų integravimą į tarpvalstybines gynybos produktų tiekimo grandines ir gynybos produktų tiekimo saugumo stiprinimą Sąjungoje, galiausiai sumažinant strateginę priklausomybę ir padedant stiprinti valstybių narių technologinį pranašumą ir operacinius pajėgumus;

(10) siekiant užtikrinti efektyvų Sąjungos biudžeto vykdymą, Programa visapusiškai papildys esamas Sąjungos priemones, kuriomis remiamos gynybos inovacijos. EUDIS remiami netradiciniai gynybos subjektai platesnėje EGF sistemoje, įskaitant mokslinių tyrimų ir plėtros dotacijas konsorciumams ir kitus paramos veiksmus, skirtus atskiriems subjektams, pavyzdžiui, verslo spartinimą ir ryšių užmezgimą. Europos gynybos agentūros valdomas ES gynybos inovacijų centras (HEDI) skatina valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą gynybos inovacijų srityje. HEDI padeda Sąjungos lygmens paramą inovacijoms susieti su bendrai nustatytais pajėgumų poreikiais, struktūrizuodamas inovacijų veiklą pagal operacinius poreikius ir susiedamas perspektyvius sprendimus su bandymais, eksperimentavimu, naudotojų dalyvavimu ir galimais tų sprendimų diegimo būdais. Laikydamasis šio požiūrio HEDI padeda užtikrinti, kad teikiant paramą gynybos inovacijoms būtų ne tik reaguojama į besiformuojančią technologijų plėtrą, bet kad ji būtų taip pat grindžiama karine svarba ir praktiniu diegimu. EIC yra itin svarbi Sąjungos inovacijų programa, skirta proveržio technologijoms ir perversminėms inovacijoms nustatyti, vystyti ir jų mastui didinti. Priėmus Reglamentą (ES) 2025/2653, pagal EIC platformos STEP paramos schemą „Scale Up“ bus teikiamas tiesioginis nuosavo kapitalo finansavimas, siekiant padėti gynybos ir dvejopo naudojimo technologijų įmonėms didinti savo inovacijų mastą. Programa užpildo aiškią spragą, nes pagal ją bus teikiama supaprastinta tiesioginė parama atskiroms MVĮ, kad būtų galima kurti novatoriškus sprendimus ir tuos sprendimus diegti valstybėse narėse bei pramonės sektoriuje, taikant labai trumpus finansavimo skyrimo terminus ir tai aiškiai susiejant su valstybių narių pajėgumų poreikiais. Taigi, Programa turėtų atverti galimybių Sąjungoje išbandyti naujus požiūrius į gynybos inovacijų rėmimą, kartu papildydama esamas Sąjungos priemones, aprėpdama įvairius brandos lygius, konsorciumų dydžius, laiko terminus ir technologijų sritis. Dėl sparčios gynybos grėsmių raidos būtina pereiti prie lankstesnio požiūrio, kad novatoriškos įmonės, visų pirma MVĮ, galėtų greitai reaguoti į nustatytus pajėgumų iššūkius. Todėl pagal Programą prioritetas turėtų būti teikiamas uždaviniais grindžiamai inovacijų veiklai su greitais iteracijos ciklais, tiesiogiai siejamai su valstybių narių prioritetiniais operaciniais poreikiais;

([6]) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([7]) 2026 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2026/2382, kuriuo dėl gynybos parengties ir palankesnių sąlygų investicijoms į gynybą sudarymo ir gynybos pramonės sąlygų iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1907/2006, (EB) Nr. 1272/2008 (ES) Nr. 528/2012, (ES) 2019/1021 ir (ES) 2021/697 (OL L, 2026/2382, 2026 11 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2382/oj).

(11) Komisija turėtų siekti kuo labiau padidinti Sąjungos programų, kuriomis remiamos inovacijos, tarpusavio sinergiją. Šiuo tikslu ji galėtų pasiūlyti paspartintus būdus susieti Programą ir kitas atitinkamas Sąjungos iniciatyvas, pavyzdžiui, EIC programą „Accelerator“, STEP paramos schemą „Scale Up“ ir EUDIS verslo spartinimo programą. Kai aktualu, Programoje taip pat turėtų būti atsižvelgiama į galimą sinergiją su NATO veikla gynybos inovacijų srityje, įskaitant NATO Šiaurės Atlanto gynybos inovacijų spartinimo iniciatyvą (DIANA);

(12) pagal Programą turėtų būti siekiama gerokai paspartinti didelį perversminį potencialą turinčių gynybos produktų ir technologijų, įskaitant tuos, kurių dar nėra rinkoje, inovacijų ciklus, siekiant užtikrinti, kad jie būtų visiškai tinkami naudoti ir parengti naudoti galutiniams naudotojams per vienus – trejus metus. Programa taip pat turėtų būti užtikrinama, kai aktualu, kad į produktus, remiamus pagal Programą, būtų integruotos tinkamos kibernetinio saugumo ir kibernetinio atsparumo apsaugos priemonės. Ji turėtų suteikti novatoriams kuo daugiau lankstumo siūlyti naujus sprendimus, be kita ko, tais atvejais, kai jie veikia kaip pavieniai teisės subjektai, kartu leidžiant perduoti konkrečias užduotis subrangovams arba bendradarbiauti su kitais subjektais įgyvendinimo proceso metu;

(13) nuolatinis struktūrinis iššūkis, su kuriuo susiduria Europos gynybos srities MVĮ, yra atotrūkis tarp sėkmingo inovacijų kūrimo ir operacinio jų diegimo valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių ginkluotosiose pajėgose. Siekiant panaikinti šį atotrūkį, Programa turėtų būti derinama su tikrais ir prioritetiniais valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių gynybos poreikiais. Taip ji turėtų padėti jų ginkluotosioms pajėgoms ir gynybos pramonei, ypač pagrindiniams rangovams ir pirmosios pakopos subrangovams, diegti inovacinius sprendimus. Pagal Programą turėtų būti nustatytas paspartintas procesas, pagal kurį Sąjungoje galėtų būti remiamas novatoriškų paramos mechanizmų, skirtų labiausiai neatidėliotiniems gynybos parengties poreikiams tenkinti, išbandymas ir diegimas, be kita ko, remiant Sąjungos lygmeniu nustatytas prioritetines pajėgumų sritis ir, kai aktualu, Europos gynybos srities bendro intereso projektus (EGSBIP). Pagal Programą turėtų būti nustatytas paspartintas procesas, kurį vykdant būtų galima naudotis bandymų ir eksperimentavimo priemonėmis Sąjungoje ir, kai aktualu ir gavus jų sutikimą, asocijuotosiose trečiosiose valstybėse;

(14) pagal Programą turėtų būti remiama eksploatacinius bandymus, eksperimentavimą ir demonstravimą apimanti veikla, be kita ko, kai tikslinga, remiantis Europos gynybos agentūros vykdomu darbu. Ta veikla turėtų sudaryti sąlygas subjektams validuoti novatoriškus sprendimus realistiškomis operacinėmis sąlygomis, gaunant grįžtamąją informaciją tikruoju laiku, kuria būtų galima naudotis tikslinant ir tobulinant sprendimus per kartotinį (iteracinį) procesą. Aktyvus valstybių narių ir atitinkamų pramonės subjektų, pavyzdžiui, pagrindinių rangovų ir pirmosios pakopos subrangovų, dalyvavimas yra labai svarbus kiekvienu to proceso etapu – nuo bandymų reikalavimų nustatymo iki pademonstruotų pajėgumų vertinimo. Tas dalyvavimas gali padėti sukurti patikimus paklausos signalus ir lengviau priimti vėlesnius pirkimo sprendimus. Be to, naujų technologijų ir produktų diegimas gali būti pagal Programą remiamas telkiant paklausą ir naudojant novatoriškus viešųjų pirkimų mechanizmus, tokius kaip inovacijų partnerystės. Taip pat gali būti kuriamos bendros platformos ir paslaugos kelių galutinių naudotojų bendriems operaciniams poreikiams tenkinti;

(15) kosmoso technologijomis grindžiami pajėgumai tapo nepakeičiamomis šiuolaikines gynybos ir saugumo operacijas įgalinančiomis priemonėmis, teikiančiomis itin svarbias funkcijas, įskaitant žvalgybą, stebėjimą ir išžvalgymą, saugų ryšį, padėties nustatymą, navigaciją ir laiko sinchronizavimą bei ankstyvąjį perspėjimą. Be to, dėl vis didesnės ginkluotųjų pajėgų priklausomybės nuo kosmose esančių įrenginių, kartu su didėjančiu kosmoso infrastruktūros pažeidžiamumu grėsmių akivaizdoje, Europos kosmoso sektoriaus atsparumas ir reagavimo operatyvumas tampa strateginiu prioritetu. Kosmoso technologijų ir paslaugų dvejopo naudojimo pobūdis reiškia, kad inovacijos kosmoso sektoriuje iškart daro tiesioginį poveikį gynybos pajėgumams, o gynybos poreikių skatinama paklausa gali paspartinti Europos kosmoso technologijų kūrimą ir komercializavimą. Todėl pagal Programą turėtų būti remiamas novatoriškų kosmoso technologijomis grindžiamų ir jų įgalinamų gynybos pajėgumų plėtojimas, įtraukiant naujus rinkos dalyvius ir netradicinius subjektus, kad būtų didinama Sąjungos strateginė autonomija kosmoso srityje ir stiprinama EGTPB. Tai apima ir indėlį kuriant būsimą Žemės stebėjimo Vyriausybinę paslaugą su autonominiais, atspariais ir gynybinio lygio Žemės stebėjimo pajėgumais. Pagal Programą taip pat turėtų būti remiama veikla kosmoso srityje, kuria būtų spartinamas valstybių narių, taip pat Sąjungos, kosmoso technologijomis grindžiamų gynybos pajėgumų diegimas pagal Kosmoso programą, Saugaus junglumo programą arba kiek tai susiję su Europos Sąjungos palydovų centro veikla, kartu užtikrinant suderinamumą su atitinkamomis su kosmosu susijusiomis Sąjungos iniciatyvomis;

(16) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti darbo programas ir sprendimus dėl finansavimo skyrimo. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ([8]);

(17) remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 ([9]) 153 straipsnio 3 dalimi, vertinimo komitetui, atsakingo leidimus suteikiančio pareigūno sprendimu, gali padėti išorės ekspertai. Siekiant apsaugoti vertinimo komiteto darbo konfidencialumą, nukrypstant nuo to reglamento 242 straipsnio 4 dalies, nepriklausomų ekspertų sąrašas neturėtų būti skelbiamas viešai;

(18) darbo programoje turėtų būti nustatyti kvietimai teikti pasiūlymus – jie gali būti formuluojami kaip uždaviniai, kuriais būtų siekiama tenkinti konkrečius gynybos poreikius, nustatytus koordinuojant veiklą su valstybėmis narėmis, remiantis struktūrizuotu procesu, į kurį įtraukiamos valstybės narės, kad remiami projektai atitiktų tikrus ir prioritetinius valstybių narių gynybos poreikius. Tokie konkretūs gynybos poreikiai taip pat turėtų būti nustatomi remiantis ES pajėgumų prioritetais, kurie nustatomi pagal Pajėgumų plėtojimo planą ir atitinkamai papildomi nurodant spragas ir galimybes, nustatytas atliekant suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje. Europos gynybos agentūra, kaip už Pajėgumų plėtojimo planą atsakinga įstaiga ir kaip HEDI priimančioji šalis, ir Europos išorės veiksmų tarnyba, įskaitant Europos Sąjungos karinį štabą, taip pat asocijuotųjų trečiųjų valstybių atstovai turėtų glaudžiai bendradarbiauti nustatant uždavinius. Komisija taip pat turėtų turėti galimybę, tik patariamuoju pagrindu, remtis įsitvirtinusių gynybos pramonės subjektų ir platesnės EGTP bazės, įskaitant pagrindinius rangovus, indėliu siekiant apibrėžti uždavinius, kad būtų tenkinami konkretūs, į misiją orientuoti pajėgumų poreikiai, su sąlyga, kad toks indėlis nedaro įtakos kvietimų teikti pasiūlymus rengimui tokiu būdu, kad būtų pakenkta sąžiningai konkurencijai arba naujų gynybos subjektų, visų pirma MVĮ ir novatoriškų startuolių bei veiklą plečiančių įmonių, dalyvavimui. Visais atvejais prioritetas turėtų būti teikiamas tiems uždaviniams, kurie sulaukia kuo platesnio valstybių narių palaikymo, atspindi realią bendrą paklausą bei strateginį suderinimą ir prisideda prie visos Sąjungos gynybos parengties. Siekiant aprėpti visą inovacijų spektrą, Programa taip pat turėtų apimti kvietimus teikti pasiūlymus, skirtus platesniems gynybos inovacijų tikslams pasiekti. Atrenkant projektus pagal tuos kvietimus, Komisija turėtų užtikrinti, kad Programa prisidėtų prie gynybos pramonės pajėgumų stiprinimo visoje Sąjungoje ir prie tiek neatidėliotinų, tiek ilgalaikių grėsmių problemų sprendimo;

(19) Programa siekiama remti netradicinių gynybos subjektų, visų pirma MVĮ, pastangas diegti inovacijas. Pagal Programą teikiant tikslinę paramą, siekiama paspartinti jų perversminių technologijų ir produktų brandinimą bei tobulinimą ir priartinti tas technologijas ir produktus prie rinkos, galiausiai padidinant tų subjektų konkurencingumą ir paskatinant jų augimą;

(20) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, turėtų galėti dalyvauti Programoje kaip asocijuotosios trečiosios valstybės, bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą ([10]), kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos remiantis pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Ukraina taip pat turėtų galėti dalyvauti Programoje kaip asocijuotoji trečioji valstybė pagal Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimą ([11]);

([8]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([9]) 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) OL L 1, 1994 1 3, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

([11]) OL L 161, 2014 5 29, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(21) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą padarė Ukrainoje didžiulę žalą. Be to, Ukraina prarado galimybę patekti į tarptautines finansų rinkas ir smarkiai sumažėjo jos viešosios pajamos, o viešosios išlaidos labai išaugo. Atsižvelgiant į tai, tikėtina, kad ateinančių metų Ukrainos finansavimo poreikiai bus didžiuliai. Dėl tos priežasties nebus reikalaujama, kad Ukraina finansiškai prisidėtų prie Programos, kad ji būtų laikoma jos asocijuotąja šalimi. Konkrečios Ukrainos dalyvavimo Programoje sąlygos bus nustatytos asociacijos susitarimuose dėl dalyvavimo Programoje;

(22) kadangi pagal Programą siekiama remti Sąjungos gynybos pramonės inovacinį pajėgumą, parama turėtų būti skiriama tik Sąjungoje arba asocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigusiems teisės subjektams, kurių nekontroliuoja neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių subjektai. Be to, siekiant apsaugoti esminius Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesus, Sąjungos lėšų gavėjų ir subrangovų infrastruktūra, objektai, turtas ir ištekliai, naudojami Programos remiamam veiksmui vykdyti, turėtų būti valstybės narės arba asocijuotosios trečiosios valstybės teritorijoje visą veiksmo vykdymo laikotarpį, o tų gavėjų vykdomojo valdymo struktūros turėtų būti Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje. Siekiant apsaugoti tuos esminius saugumo ir gynybos interesus, tie tinkamumo kriterijai taip pat turėtų būti taikomi finansavimui, teikiamam per viešuosius pirkimus;

(23) EGF tarpinis vertinimas parodė, kad administracinė našta ir laikas, kurį reikia skirti norint suteikti garantijų tais atvejais, kai Sąjungoje įsisteigusį Sąjungos lėšų gavėją kontroliuoja neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas, yra nesuderinami su veiksmingam Programos įgyvendinimui reikalinga sparta ir lankstumu. Siekiant įveikti šį iššūkį ir sudaryti palankesnes sąlygas sparčiai įgyvendinti Programą, neturėtų būti leidžiama nukrypti nuo principo, kad gavėjai negali būti kontroliuojami subjektų, įsisteigusių ne Sąjungoje ar asocijuotosiose trečiosiose valstybėse. Ankstesnių gynybos pramonės programų patirtis taip pat rodo, kad garantijų teikimas lemia papildomą procedūrų sudėtingumą ir ilgesnius vertinimo laikotarpius, o šios išimties panaikinimas veikiausiai neturėtų reikšmingo poveikio reikalavimus atitinkančių subjektų skaičiui;

(24) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės galėtų naudotis pažangiausiomis technologijomis ir inovacijomis, pagal Programą turėtų būti galima teikti paskatas, skirtas pritraukti MVĮ, kurios įsisteigusios ne Sąjungoje ar asocijuotosiose trečiosiose valstybėse ir kurios gali reikšmingai prisidėti prie Programos tikslų įgyvendinimo. Bet koks toks Sąjungos finansavimas turėtų priklausyti nuo to, ar atitinkamą MVĮ kontroliuoja valstybė narė ar asocijuotoji trečioji valstybė arba valstybėje narėje ar asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigęs subjektas, ir nuo to, ar ta MVĮ nėra įsisteigusi ir ar jos vykdomojo valdymo struktūros nėra Rusijoje arba šalyse, remiančiose Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, atsižvelgiant į dabartines aplinkybes ir visų pirma į neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą;

(25) tik tam tikrais atvejais, darbo programoje turėtų būti galima nustatyti tam tikras finansavimo skyrimo procedūras, pagal kurias MVĮ galėtų dalyvauti Programoje, net jeigu jos dar neatitinka tinkamumo kriterijų, susijusių su jų įsteigimu ar jų vykdomojo valdymo struktūrų sukūrimu Sąjungoje ar asocijuotojoje trečiojoje valstybėje. Pagal mechanizmą, šiame reglamente vadinamą akstinamaisiais veiksmais, to tinkamumo kriterijaus taikymas Sąjungos lėšų gavėjams laikinai ir tam tikromis sąlygomis sustabdomas ir jie privalėtų įvykdyti tą kriterijų per terminą, nustatytą teisiniu įsipareigojimu siekiant priimti Sąjungos finansavimą. Akstinamieji veiksmai turėtų ir toliau nedaryti poveikio pagrindiniam Programos tikslui – remti Sąjungoje arba asocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigusias MVĮ. Be to, gali būti teikiamas Sąjungos finansavimas tų MVĮ įsteigimo vietos arba jų vykdomojo valdymo struktūrų perkėlimo į Sąjungą arba asocijuotąją trečiąją valstybę išlaidoms padengti. Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti tinkamai apsaugoti, o išmokos turėtų būti atliekamos tik kai tinkamumo kriterijai yra įvykdyti iki teisiniame įsipareigojime nurodyto laikotarpio pabaigos. Siekiant išsaugoti tikslinį ir išimtinį tos paramos pobūdį, darbo programoje turėtų būti galima nustatyti akstinamųjų veiksmų ir finansinės paramos perkėlimo išlaidoms padengti viršutines ribas tiek pagal bendrą finansinio paketo dalį, tiek pagal bendrą Sąjungos finansavimą, teikiamą atskiriems gavėjams;

(26) kad akstinamaisiais veiksmais galėtų būti pasiektas numatytas jų tikslas, turėtų būti galima nukrypti nuo tinkamumo kriterijaus, pagal kurį Sąjungos lėšų gavėjai turi būti įsteigti Sąjungoje ar asocijuotojoje trečiojoje valstybėje ir turėti joje savo vykdomojo valdymo struktūrą, su sąlyga, kad Sąjungos finansavimu konkrečiai siekiama sudaryti palankesnes sąlygas laikytis tų tinkamumo kriterijų, be kita ko, padengiant išlaidas, susijusias su įmonės perkėlimu arba jos vykdomojo valdymo struktūros sukūrimu Sąjungoje ar asocijuotojoje trečiojoje valstybėje;

(27) siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant šį reglamentą būtų laikomasi Sąjungos ir jos valstybių narių tarptautinių įsipareigojimų, veiksmai, susiję su produktais, kurių naudojimas, plėtojimas ar gamyba yra draudžiami pagal tarptautinę teisę, neturėtų būti remiami pagal Programą. Tuo atžvilgiu veiksmų, susijusių su besiformuojančiais ir perversminiais gynybos produktais, tinkamumas finansuoti taip pat turėtų priklausyti nuo tarptautinės teisės pokyčių. Be to, veiksmai, kuriais siekiama kurti mirtinus autonominius ginklus be galimybės žmonėms prasmingai kontroliuoti sprendimus dėl atrankos ir jėgos panaudojimo veiksmų, priimamus vykdant atakas prieš žmones, taip pat neturėtų būti laikomi tinkamais remti Programos lėšomis, nedarant poveikio galimybei teikti Sąjungos finansavimą veiksmams, skirtiems ankstyvojo perspėjimo sistemų ir atsakomųjų priemonių kūrimui gynybos tikslais. Atsižvelgiant į tai, kad novatoriškos ir proveržio gynybos technologijos turi būti kuriamos sparčiai, ir į bendrą Programos tikslą pritraukti MVĮ, startuolius, veiklą plečiančias įmones ir netradicinius gynybos srities subjektus, Komisija turėtų užtikrinti, kad pareiškėjams nebūtų užkrauta nepagrįsta administracinė našta. Be to, dėl šio reikalavimo vertinimo neturėtų būti vėluojama įgyvendinti Programą;

(28) atsižvelgiant į tai, kad pagal Programą remiamus veiksmus reikės įgyvendinti per trumpą laiką, kartu kuo labiau sumažinant administracinę naštą pareiškėjams, tais atvejais, kai Sąjungos finansavimas teikiamas dotacijos forma, turėtų būti taikomas su išlaidomis nesusietas finansavimas arba supaprastintas išlaidų apmokėjimas. Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti greitą, prieinamą ir į rezultatus orientuotą paramą MVĮ, įskaitant novatoriškus startuolius ir veiklą plečiančias įmones, dotacijos pagal Programą, kai tik įmanoma, turėtų būti išmokamos fiksuotosiomis sumomis, siekiant sumažinti administracinę naštą, padidinti nuspėjamumą Sąjungos lėšų gavėjams ir sudaryti sąlygas jiems daugiau dėmesio skirti tam, kad būtų pasiektas sutartas išdirbis. Sąjungos finansavimas faktinių tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimo forma turėtų būti teikiamas tik tada, kai konkretaus veiksmo tikslų neįmanoma pasiekti jokiu kitu būdu;

(29) gynybos pramonės veikimas neatitinka įprastų taisyklių ir verslo modelių, taikomų labiau tradicinėse rinkose. Paklausa kyla beveik vien iš nacionalinės valdžios, kuri taip pat kontroliuoja visą su gynyba susijusių produktų ir technologijų įsigijimą, įskaitant jų eksportą. Todėl gynybos pramonė, ypač maži ir netradiciniai gynybos novatoriai, paprastai nevykdo didelių savomis lėšomis finansuojamų inovacijų projektų, o valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės dažnai padengia visas susijusias išlaidas. Be to, dėl rizikos, kurią rinkos dalyviai sieja su tokiomis investicijomis, tie subjektai susiduria su nuolatinėmis kliūtimis gauti finansavimą, įskaitant bendrą finansavimą, ir ypač privatųjį finansavimą investicijoms. Todėl, atsižvelgiant į akivaizdų poreikį didinti investicijas į gynybos inovacijas, Sąjungos gynybos pramonei itin svarbu pritraukti viešąsias investicijas. Kadangi tokių priemonių kitaip nebūtų imamasi, atrodo pagrįsta, kad, nedarant poveikio Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 193 straipsnio taikymui, Sąjungos finansavimas būtų teikiamas padengiant iki 100 proc. pagal Programą reikalavimus atitinkančių veiksmų tinkamų finansuoti išlaidų;

(30) siekiant labiau supaprastinti ir paspartinti paraiškų teikimo ir vertinimo procesą, Sąjungos finansavimas turėtų būti teikiamas taikant specialią vertinimo procedūrą, pagal kurią tam tikri patikrinimai atliekami jau priėmus sprendimą dėl finansavimo skyrimo. Pareiškėjai turėtų būti kviečiami pateikti pasiūlymus kartu su trumpa santrauka. Ta santrauka turėtų būti įvertinta prieš atliekant išsamų pasiūlymų vertinimą pagal atitinkamus darbo programoje nustatytus finansavimo skyrimo kriterijus. Taip siekiama sumažinti administracinę naštą pareiškėjams ir kuo greičiau suteikti finansinio tikrumo, Sąjungai prisiimant pagrįsto, siekiamiems tikslams proporcingo lygio finansinę ar teisinę riziką. Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti tinkamai apsaugoti ir jokio finansavimo neturėtų būti teikiama tol, kol neatliktas galutinis vertinimas;

(31) siekiant labiau supaprastinti ir paspartinti paraiškų teikimo ir vertinimo procesą, turėtų būti galima nukrypti nuo tam tikrų kitų pareigų, nustatytų Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509. Visų pirma, turėtų būti leidžiama nukrypti nuo to reglamento 199, 201 ir 203 straipsnių dėl dotacijų paraiškų turinio ir vertinimo, taip pat nuo to reglamento 170 straipsnio 1 dalies b bei c punktų ir 170 straipsnio 2 dalies dėl viešųjų pirkimų procedūrų. Tos nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų sudaryti sąlygas priimti sprendimus dėl finansavimo skyrimo ir pasirašyti dotacijos susitarimus remiantis preliminariu tinkamumo ir atrankos kriterijų vertinimu, kai tinkama, pasikliaunant pareiškėjų ir konkurso dalyvių priesaikos deklaracijomis, be kita ko, dėl kontrolės reikalavimų laikymosi, tame etape nereikalaujant pateikti patvirtinamuosius dokumentus. Be to, turėtų būti sutrumpinti ir darbo programoje nurodyti pranešimo apie preliminaraus vertinimo rezultatus ir sprendimo dėl finansavimo skyrimo priėmimo terminai, kad Komisija galėtų nedelsdama imtis veiksmų. Vis dėlto, galutinis atitinkamų kriterijų vertinimas turėtų būti užbaigtas per keturis mėnesius nuo paraiškų teikimo termino pabaigos. Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti tinkamai apsaugoti, o išmokos turėtų būti skiriamos tik užbaigus galutinį vertinimą;

(32) kaip alternatyvą pagreitintai vertinimo procedūrai, siekiant, kad Sąjungos parama inovaciniams sprendimams būtų teikiama be išankstinio dirbtinio susiaurinimo ar apribojimo dėl konkrečios Sąjungos paramos formos, pagal Programą turėtų būti leidžiama laikytis lankstesnio ir prieinamesnio požiūrio į novatoriškų projektų ir idėjų nustatymą, atranką ir rėmimą, be kita ko, taikant priemonės atžvilgiu neutralias finansavimo skyrimo procedūras. Laikantis tokio požiūrio idėjos turėtų būti vertinamos ir atrenkamos pagal tai, kiek jos naudingos siekiant Programos tikslų. Tinkamiausia ir veiksmingiausia biudžeto vykdymo priemonė pagal Programą – nesvarbu, ar tai būtų dotacija, ar viešasis pirkimas, ar kitos formos parama – turėtų būti nustatoma tik po atrankos procedūros, atsižvelgiant į konkretaus projekto ypatumus, poreikius ir pranašumus;

(33) siekiant išlaikyti patrauklumą platesniam potencialių pareiškėjų ratui ir panaikinti esamą gynybos inovacijų ciklo spragą, būtina ir proporcinga leisti, kad išlaidos, kurios buvo patirtos dar iki dotacijos paraiškos pateikimo, būtų tinkamos finansuoti iš Sąjungos lėšų, kaip numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 196 straipsnio 2 dalyje. Programa yra orientuota į vėlyvojo plėtros etapo veiklą, kuria užpildoma esminė spraga tarp komercializavimo ir viešųjų pirkimų, priartinant besiformuojančius ir perversminius gynybos produktus prie parengimo rinkai ir operacinio diegimo. Novatoriškos įmonės, visų pirma MVĮ, dažnai pradeda ir savarankiškai finansuoja plėtros darbus dar prieš tai, kai oficialaus finansavimo galimybės tampa prieinamos. Laikantis tokio požiūrio, pagal Programą bus galima remti ypatingos svarbos inovacijų veiksmus, pradėtus likus ne daugiau kaip trims mėnesiams iki kvietimo teikti pasiūlymus pabaigos, ir teikti Sąjungos finansavimą jų užbaigimui paspartinti, taip užtikrinant savalaikį rezultatų, kuriais padedama įveikti labiausiai neatidėliotinus valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių ginkluotosioms pajėgoms kylančius iššūkius, pateikimą;

(34) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/81/EB ([12]) numatyta konkreti įpareigojimų išimtis sutartims, skiriamoms pagal tam tikras bendradarbiavimo programas, apimančias mokslinių tyrimų ir plėtros veiklą. Priėmus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2026/2383 ([13]), Direktyvoje 2009/81/EB patikslinama, kad mokslinių tyrimų ir plėtros projektas, kurį valdo Sąjungos institucijos ar organai ir kuris įgyvendinamas laikantis Sąjungos taisyklių ir finansuojamas Sąjungos biudžeto lėšomis, yra bendradarbiavimo programa, bendrai vykdoma bent dviejų valstybių narių, ir gali būti tęsiamas tolesniais etapais po mokslinių tyrimų ir plėtros etapo. Tokiu atveju išimtį turėtų būti galima taikyti ir po tų etapų skiriamoms sutartims. Ta išimtis visų pirma taikoma sutartims, kurių skyrimas susijęs su projektais, remiamais pagal Programą;

([12]) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

([13]) 2026 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2026/2383, kuria dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo ES viduje supaprastinimo ir viešųjų pirkimų saugumo ir gynybos srityje supaprastinimo iš dalies keičiamos direktyvos 2009/43/EB ir 2009/81/EB (OL L, 2026/2383, 2026 11 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/2383/oj).

(35) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2026/467 ([14]) numatyta Sąjungos pagalba Ukrainai paskolos forma, kad būtų galima nuspėjamai, nuolat, lanksčiai ir laiku teikti finansinę ir ekonominę pagalbą, siekiant padėti patenkinti finansavimo poreikius, kylančius dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ir dėl to, kad Rusija nemoka reparacijų. Pagal to reglamento 13 straipsnio 4 dalies f punktą gamintojai ir subrangovai, kurie dalyvauja gynybos produktų gamybos procese ir atitinka tinkamumo finansuoti sąlygas pagal tam tikras Sąjungos gynybos programas, lygiavertes tame reglamente nustatytoms tinkamumo finansuoti sąlygoms, gali būti laikomi tenkinančiais jame nustatytas tinkamumo finansuoti sąlygas. Kadangi to reglamento priėmimo metu Programa nebuvo nustatyta, tikslinga iš dalies pakeisti tą reglamentą nustatant, kad Sąjungos finansavimo pagal Programą gavėjai, kurie atitinka lygiavertes tinkamumo finansuoti sąlygas, gali būti laikomi tenkinančiais tinkamumo finansuoti sąlygas pagal tą reglamentą, jei dėl jokių vėlesnių pakeitimų nekyla abejonių dėl tų sąlygų tenkinimo;

(36) siekiant užtikrinti įslaptintos informacijos reikiamo lygio saugumą, sudarant įslaptintus lėšų skyrimo ir finansavimo susitarimus itin svarbu laikytis būtinųjų pramoninio saugumo standartų. Tuo tikslu valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės, kurių teritorijoje įsisteigę Sąjungos lėšų gavėjai, turėtų, laikydamosi taikomų nacionalinės teisės aktų, sukurti saugumo sistemą, apimančią projektų saugumo instrukcijas ir susijusį slaptumo žymų vadovą, kai Programos įgyvendinimas apimtų arba sukurtų informaciją, kuriai reikalingas tam tikras slaptumo žymos laipsnis;

(37) šis reglamentas turėtų būti taikomas nedarant poveikio Sąjungos konkurencijos taisyklėms, visų pirma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101–109 straipsniams ir teisės aktams, kuriais tie straipsniai įgyvendinami;

(38) tikslinga nustatyti orientacinį Programos finansinį paketą;

(39) Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509 nustatytos Sąjungos bendrojo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles dėl dotacijų, apdovanojimų, nepiniginio dovanojamo turto, viešųjų pirkimų, netiesioginio valdymo, finansinės paramos, finansinių priemonių ir biudžeto garantijų;

(40) pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ([15]), Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ([16]), Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ([17]) ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939 ([18]) Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos, nustatymo, ištaisymo ir tyrimo priemones, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, atitinkamais atvejais, administracinių nuobaudų skyrimą;

([14]) 2026 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2026/467, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas dėl 2026 ir 2027 m. paramos Ukrainai paskolos nustatymo (OL L, 2026/467, 2026 2 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([15]) 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([16]) 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([17]) 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([18]) 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(41) visų pirma, pagal reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekiant nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 ([19]);

(42) pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos finansavimą, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios naudojant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

(43) atsižvelgiant į neatidėliotiną poreikį dėl aktualių geopolitinių iššūkių remti esmines investicijas į gynybos pajėgumus, visų pirma į gynybos inovacijas, tikslinga, kad šis reglamentas įsigaliotų kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

(44) atsižvelgiant į tai, kad Programa parengta taip, kad jos trukmė ir taikymo sritis būtų ribotos, ji neturėtų daryti poveikio jokioms būsimoms Sąjungos programoms ar priemonėms, pagal kurias teikiama parama gynybos pramonės politikai;

(45) Komisija turėtų įvertinti Programos veiksmingumą siekiant šiame reglamente nustatytų tikslų. Tame vertinime taip pat turėtų būti įvertinama, ar pagal Programą nustatyti įgyvendinimo mechanizmai, įskaitant paspartintas finansavimo skyrimo procedūras ir lanksčias Sąjungos paramos formas, turėtų būti plečiami, pritaikomi arba įtraukiami į būsimas Sąjungos programas. To vertinimo rezultatais turėtų būti remiamasi ateityje priimant sprendimus dėl Sąjungos paramos MVĮ gynybos inovacijų tikslais. Tuo tikslu Komisija turėtų parengti Programos įgyvendinimo ataskaitą, įskaitant informaciją apie MVĮ dalyvavimo lygį, geografinį remiamų subjektų pasiskirstymą Sąjungoje ir asocijuotosiose trečiosiose valstybėse, teminį remiamos veiklos pasiskirstymą, išlaidų išskaidymą pagal veiksmų, remiamų pagal Programą, rūšis, supaprastintų finansavimo skyrimo procedūrų veiksmingumą, palyginti su esamų priemonių lyginamaisiais standartais, ir suvestinius duomenis apie produktų, finansuojamų pagal Programą, diegimą. Ataskaita turėtų būti pateikta Europos Parlamentui ir Tarybai. Atsižvelgiant į besiformuojančių ir perversminių gynybos inovacijų pobūdį, susijusį su didele rizika ir dideliu potencialu, Programos sėkmė turėtų būti vertinama portfelio lygmeniu;

(46) kadangi šio reglamento tikslo, visų pirma didinti EGTPB konkurencingumą ir inovacinį pajėgumą visoje Sąjungoje, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl Programos masto ir poveikio remiant gynybos inovacijas visoje Sąjungoje to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

([19]) 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma Lanksčių ir sparčių gynybos inovacijų programa (toliau – Programa) laikotarpiui nuo 2027 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. ir nustatomi jos tikslai bei biudžetas, pagal Programą teikiamo finansavimo formos ir to finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) teisės subjektas –

   a) juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal Sąjungos, nacionalinę ar tarptautinę teisę, įskaitant pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/2643 ([20]) sukurtas Europos ginkluotės programos struktūras (SEAP), turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikti savo vardu, naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba

   b) subjektas, neturintis juridinio asmens statuso, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 200 straipsnio 2 dalies c punkte;

2) kontrolė – gebėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai – per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų – daryti teisės subjektui lemiamą poveikį;

3) gynybos produktas – bet koks su gynyba susijęs produktas, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/43/EB ([21]) priede, taip pat darbai, prekės ir paslaugos, tiesiogiai susiję su tais produktais kai kuriems ar visiems jų gyvavimo ciklo elementams, kaip tai suprantama Direktyvos 2009/81/EB 2 straipsnio c punkte;

4) besiformuojantis ir perversminis gynybos produktas – patobulintas arba visiškai naujas gynybos produktas, kuris:

   a) nulemia radikalią transformaciją, įskaitant gynybos reikalų koncepcijos ir tvarkymo esminį pokytį, be kita ko, dėl to, kad juo pakeičiamos esamos gynybos technologijos arba dėl jo jos tampa mažiau efektyvios ar pasenusios, ir

   b) kaip tikimasi, bus visapusiškai panaudotinas iki veiksmo, remiamo pagal Programą, užbaigimo;

([20]) 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2643, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti (EGPP reglamentas) (OL L, 2025/2643, 2025 12 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

([21]) 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo (OL L 146, 2009 6 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

5) vykdomojo valdymo struktūra – pagal nacionalinę teisę paskirtas teisės subjekto organas, kai taikytina, atskaitingas to subjekto generaliniam direktoriui, kuriam suteikti įgaliojimai nustatyti to teisės subjekto strategiją, tikslus bei bendrą veiklos kryptį ir kuris prižiūri bei stebi to teisės subjekto valdymo sprendimų priėmimą;

6) rezultatai – bet kokios formos ar pobūdžio materialus ar nematerialus veiksmo, remiamo pagal Programą, rezultatas, pavyzdžiui, duomenys, praktinės žinios ar informacija, nesvarbu, ar jį galima apsaugoti, ar ne, taip pat visos su tuo rezultatu susijusios teisės, įskaitant intelektinės nuosavybės teises;

7) mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) – mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB ([22]) priedo 2 straipsnyje;

8) bendroji informacija – bet kokia Programai įgyvendinti reikalinga arba naudinga informacija, gauta prieš įgyvendinant pagal Programą remiamą veiksmą ar už jo įgyvendinimo sistemos ribų ir pateikta bei naudojama to veiksmo tikslais;

9) įgyta informacija – bet kokios formos ar pobūdžio duomenys, praktinės žinios ar informacija, gauti įgyvendinant Programą;

10) neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas –

a) neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigęs teisės subjektas, arba

b) Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigęs teisės subjektas, kurio vykdomojo valdymo struktūros yra neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje.

3 straipsnis

Tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas – remti MVĮ, įskaitant novatoriškus startuolius ir veiklą plečiančias įmones, pajėgumus greitai diegti inovacijas, siekiant užtikrinti greitą besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų teikimą, ypač daug dėmesio skiriant išlaidų efektyvumui, kad būtų reaguojama į naujausius ir greitai kintančius iššūkius, su kuriais susiduria valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių ginkluotosios pajėgos, visų pirma iššūkius, susijusius su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą. Taip Programa skatinamas Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (toliau – EGTPB) konkurencingumas ir prisidedama prie Sąjungos gynybos pramonės parengties stiprinimo, kartu mažinant strateginę priklausomybę nuo neasocijuotųjų trečiųjų valstybių visame gynybos technologijų spektre.

2. Konkretūs Programos tikslai yra:

a) atsižvelgiant į neatidėliotinus valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių poreikius ir pasitelkiant visos Sąjungos pramonės inovacinį potencialą, reikšmingai paspartinti besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų, MVĮ kuriamų visoje Sąjungoje, inovacijų ciklus, ir

b) didinti valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių, taip pat gynybos pramonės pagrindinių rangovų, sistemų integruotojų ir pirmosios pakopos subrangovų vykdomą MVĮ sukurtų besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų diegimą, be kita ko, pasitelkiant tam skirtą ryšių užmezgimą, taip remiant tokių MVĮ plėtrą visoje Europoje, skatinant jų integravimą į tarpvalstybines gynybos produktų tiekimo grandines, stiprinant tokių produktų tiekimo atsparumą ir saugumą, prisidedant prie gynybos inovacinio pajėgumo plėtros visoje Sąjungoje ir galiausiai stiprinant valstybių narių technologinį pranašumą.

([22]) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

4 straipsnis

Biudžetas

1. Orientacinis Programos įgyvendinimui 2027 m. sausio 1 d. – 2027 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu skirtas finansinis paketas sudaro 115 000 000 EUR einamosiomis kainomis.

2. Biudžetiniai įsipareigojimai veiklai, trunkančiai ilgiau kaip vienus finansinius metus, gali būti paskirstomi keleriems metams į metines dalis.

3. Asignavimai gali būti įtraukiami į Sąjungos biudžetą ir po 2027 m., kad būtų galima padengti būtinas išlaidas ir valdyti pagal Programą remiamus veiksmus, kurie neužbaigti iki Programos pabaigos, taip pat padengti su ypatingos svarbos operacine veikla ir paslaugomis susijusias išlaidas.

4. 1 dalyje nurodyto finansinio paketo lėšos ir 5 straipsnyje nurodytų papildomų išteklių sumos taip pat gali būti naudojamos teikiant techninę ir administracinę pagalbą Programai įgyvendinti, pavyzdžiui, parengiamajai, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklai, įskaitant institucijų informacinių technologijų sistemų ir platformų projektavimą, sukūrimą, išbandymą, sertifikavimą, eksploatavimą ir priežiūrą, taip pat informavimo ir komunikacijos veiklai, įskaitant institucinę komunikaciją apie Sąjungos politinius prioritetus, ir teikiant visą kitą techninę bei administracinę pagalbą, arba su darbuotojais susijusioms išlaidoms, Komisijos patiriamoms valdant Programą, padengti.

5 straipsnis

Papildomi ištekliai

1. Valstybės narės, Sąjungos institucijos, organai ir agentūros, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kitos trečiosios šalys gali skirti papildomų finansinių arba nefinansinių įnašų Programai arba kuriai nors konkrečiai jos veiklai ar tikslams, nurodytiems šio reglamento 3 straipsnyje. Papildomi finansiniai įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 2 dalies a, d arba e punkte arba 21 straipsnio 5 dalyje.

2. Valstybėms narėms pagal pasidalijamojo valdymo principą skirti ištekliai atitinkamos valstybės narės prašymu gali būti perkeliami į Programą laikantis atitinkamose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([23]) nuostatose nustatytų sąlygų. Komisija tuos išteklius panaudoja tiesiogiai pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą arba netiesiogiai pagal to reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punktą. Tie ištekliai naudojami atitinkamos valstybės narės naudai. Jei Komisija nėra prisiėmusi teisinio įsipareigojimo pagal tiesioginio ar netiesioginio valdymo principą dėl Programai skiriamų papildomų sumų, atitinkamos dar nenumatytos skirti sumos gali būti atitinkamos valstybės narės prašymu grąžintos programoms, iš kurių jos paimtos, laikantis Reglamente (ES) 2021/1060 nustatytų sąlygų.

([23]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo+, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

6 straipsnis

Alternatyvusis, mišrusis ir sudėtinis finansavimas

1. Programa įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis. Veiksmui, kuriam skirtas įnašas pagal kitą Sąjungos programą, gali būti skiriamas įnašas ir pagal Programą, jei tais įnašais nedengiamos tos pačios išlaidos. Atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės arba visiems įnašams gali būti taikomas vienas bendras bet kurios iš Sąjungos programų, iš kurios lėšų jie teikiami veiksmui, taisyklių rinkinys ir prisiimamas vienas bendras teisinis įsipareigojimas. Jei Sąjungos įnašas grindžiamas tinkamomis finansuoti išlaidomis, sudėtinė parama iš Sąjungos biudžeto neviršija visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų ir gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriuose nustatytos paramos sąlygos.

2. Finansavimo skyrimo procedūros pagal Programą gali būti bendrai atliekamos pagal tiesioginio arba netiesioginio valdymo principą kartu su valstybėmis narėmis, Sąjungos institucijomis, organais ir agentūromis, trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis, tarptautinėmis finansų įstaigomis ar kitomis trečiosiomis šalimis, su sąlyga, kad būtų užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga. Toms procedūroms taikomas vienas bendras taisyklių rinkinys ir dėl jų prisiimamas vienas bendras teisinis įsipareigojimas. Bendroje finansavimo skyrimo procedūroje dalyvaujantys partneriai tuo tikslu gali skirti Programai išteklių pagal šio reglamento 5 straipsnį. Partneriams taip pat gali būti pavesta atlikti finansavimo skyrimo procedūrą, kai taikytina, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies c punktą. To reglamento 153 straipsnio 3 dalies tikslais, bendroms finansavimo skyrimo procedūroms atlikti skirtą vertinimo komitetą gali iš dalies sudaryti nariai, kurie yra tose procedūrose dalyvaujančių partnerių atstovai.

7 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Programoje arba konkrečiuose veiksmuose, nurodytuose 10 straipsnyje, gali būti leidžiama visiškai ar iš dalies asocijuotųjų valstybių teisėmis dalyvauti toliau nurodytoms trečiosioms valstybėms, laikantis 3 straipsnyje nustatytų tikslų ir taikytinų tarptautinių susitarimų arba pagal tuos susitarimus priimtų sprendimų:

a) valstybėms Europos laisvosios prekybos asociacijos narėms, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės;

b) Ukrainai, tokiomis sąlygomis, kokios nustatytos ES ir Ukrainos asociacijos susitarime.

2. Asociacijos susitarimais su 1 dalyje nurodytomis valstybėmis dėl dalyvavimo Programoje:

a) užtikrinama sąžininga Programoje dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir jos gaunamos naudos pusiausvyra;

b) nustatomos dalyvavimo Programoje sąlygos, įskaitant finansinių įnašų, sudarytų iš veiklos įnašo ir dalyvavimo mokesčio, skirtų Programai ir jos bendrosioms administracinėms išlaidoms, apskaičiavimą;

c) trečiajai valstybei nesuteikiama jokios galios priimti su Programa susijusių sprendimų;

d) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus, ir

e) užtikrinama Sąjungos saugumo ir viešosios tvarkos interesų apsauga.

3. 2 dalies d punkto tikslais, asocijuotoji trečioji valstybė:

a) suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikalaujama pagal reglamentus (ES, Euratomas) 2024/2509 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013;

b) užtikrina, kad vykdymo sprendimai, kuriais pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 299 straipsnį nustatoma piniginė prievolė, ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai ir nutartys būtų vykdytini, ir

c) užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos bendradarbiautų su Europos prokuratūra tiriant Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už jas, laikantis taikytinų tarptautinių susitarimų ar kitų taikytinų taisyklių.

8 straipsnis

Sąjungos finansavimo įgyvendinimas ir formos

1. Programa įgyvendinama pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, pagal tiesioginio arba netiesioginio valdymo principą kartu su to reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais subjektais.

2. Pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 Sąjungos finansavimas gali būti teikiamas bet kokia forma.

3. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 196 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktą, finansiniai įnašai gali, kai tai aktualu ir būtina pagal Programą remiamam veiksmui įgyvendinti, apimti veiksmus, kurie pradėti dar iki pasiūlymo dėl tų veiksmų pateikimo dienos, ir išlaidas, patirtas iki pasiūlymo dėl tų veiksmų pateikimo dienos, su sąlyga, kad tie veiksmai nebūtų pradėti anksčiau kaip prieš tris mėnesius iki kvietimo teikti pasiūlymus termino pabaigos ir nebūtų užbaigti iki dotacijos susitarimo pasirašymo.

4. Kai Sąjungos finansavimas skiriamas dotacijos forma, jis teikiamas su išlaidomis nesusieto finansavimo arba supaprastinto išlaidų apmokėjimo forma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509. Kai įmanoma, dotacijos pagal Programą išmokamos fiksuotosiomis sumomis. Faktinės tinkamos finansuoti išlaidos gali būti kompensuojamos tik tuo atveju, kai pagal Programą remiamo veiksmo tikslų kitaip pasiekti neįmanoma.

5. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnio 3 dalį vertinimo komitetui gali padėti išorės ekspertai, turintys galiojantį asmens patikimumo pažymėjimą, jei to reikalaujama darbo programoje. Nukrypstant nuo to reglamento 242 straipsnio, nepriklausomų ekspertų sąrašas neskelbiamas viešai.

9 straipsnis

Tinkamumas finansuoti

1. Tinkamumo finansuoti kriterijai nustatomi pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, siekiant remti šio reglamento 3 straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimą, ir taikomi visoms finansavimo skyrimo procedūroms pagal Programą.

2. Per finansavimo skyrimo procedūras Sąjungos finansavimą gali gauti šie teisės subjektai:

a) valstybėje narėje įsisteigę subjektai;

b) asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigę subjektai;

c) tarptautinės organizacijos;

d) SEAP.

3. Pagal Programą remiamų veiksmų, kaip nurodyta 10 straipsnyje, išskyrus 10 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytus veiksmus, atveju Sąjungos finansavimo gavėjos (toliau – gavėjai) yra MVĮ.

4. Išskyrus 10 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytus veiksmus, gavėjai:

a) turi būti įsisteigę Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje, ir

b) jų vykdomojo valdymo struktūros turi būti Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje.

5. Gavėjų negali kontroliuoti neasocijuotosios trečiosios valstybės ar neasocijuotųjų trečiųjų valstybių subjektai.

6. Gavėjų infrastruktūra, objektai, turtas ir ištekliai, kurie yra naudojami pagal Programą remiamo veiksmo tikslais, per visą to veiksmo trukmę turi būti valstybės narės arba asocijuotosios trečiosios valstybės teritorijoje.

7. Jeigu gavėjai, dalyvaujantys įgyvendinant pagal Programą remiamą veiksmą, neturi lengvai prieinamų alternatyvų ar atitinkamos infrastruktūros, objektų, turto ir išteklių Sąjungoje arba asocijuotojoje trečiojoje valstybėje, jie gali naudoti savo infrastruktūrą, objektus, turtą ar išteklius, esančius arba laikomus ne valstybių narių ir ne asocijuotųjų trečiųjų valstybių teritorijoje, su sąlyga, kad toks naudojimas neprieštarautų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, įskaitant gerų kaimyninių santykių principo laikymąsi, ir atitiktų 3 straipsnyje nustatytus tikslus. Su veikla, kuriai naudojama tokia infrastruktūra, objektai, turtas ar ištekliai, susijusios išlaidos nėra tinkamos paramai gauti pagal Programą.

8. Teisės subjektai gali būti laikomi atitinkančiais šiame straipsnyje nurodytus tinkamumo finansuoti kriterijus, jeigu jie atitinka lygiavertes sąlygas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1092 ([24]), Reglamentą (ES) 2021/697, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1525 ([25]), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/2418 ([26]) arba Reglamentą (ES) 2025/2643, arba pagal Tarybos reglamentą (ES) 2025/1106 ([27]), jei dėl jokių vėlesnių pakeitimų nekyla abejonių dėl atitikimo toms sąlygoms.

9. Netinkami finansuoti iš Sąjungos lėšų yra šie veiksmai:

a) veiksmai arba veiksmų dalys, kurie jau yra visiškai finansuojami iš kitų viešųjų ar privačiųjų šaltinių;

b) produktų ir technologijų, kurių naudojimas, kūrimas ar gamyba yra draudžiami pagal taikomą tarptautinę teisę, kūrimo veiksmai;

c) veiksmai, kuriais siekiama kurti mirtinus autonominius ginklus be galimybės žmonėms prasmingai kontroliuoti sprendimus dėl atrankos ir jėgos panaudojimo veiksmų, priimamus vykdant atakas prieš žmones, nedarant poveikio galimybei gauti Sąjungos finansavimą veiksmams, skirtiems ankstyvojo perspėjimo sistemų ir atsakomųjų priemonių kūrimui gynybos tikslais;

d) veiksmai, susiję su kasetiniais šaudmenimis.

10 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Veiksmais, tinkamais finansuoti pagal Programą, įgyvendinami 3 straipsnyje nustatyti tikslai ir tie veiksmai gali būti vienos ar daugiau iš šių formų:

a) parama sparčiam besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų ir, kai aktualu, jų gamybai reikalingų komponentų, kūrimui, įskaitant atvejus, kai tie produktai yra grindžiami civilinių technologijų, turinčių dvejopo naudojimo potencialą, integravimu ir pritaikymu gynybos reikmėms;

b) parama besiformuojančių ir perversminių gynybos produktų diegimui rinkoje, be kita ko, remiant paklausos telkimą bei rengiant specialius ir iteracinius eksploatacinius bandymus ir demonstracijas, dalyvaujant galutiniams naudotojams ir jiems teikiant grįžtamąją informaciją, visų pirma užmezgant ryšius;

c) parama perkelti subjekto įsteigimo vietą ar subjekto vykdomojo valdymo struktūrą į Sąjungą ar asocijuotąją trečiąją valstybę, kad būtų veiksmingai įgyvendinami a ir b punktuose nurodyti veiksmai, kai subjektas pirmiau buvo įsteigtas arba jo vykdomojo valdymo struktūra buvo neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje;

([24]) 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1092, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės plėtros programa Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti (OL L 200, 2018 8 7, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([25]) 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) (OL L 185, 2023 7 24, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([26]) 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA) (OL L, 2023/2418, 2023 10 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([27]) 2025 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentas (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė (OL L, 2025/1106, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

d) parama, reikalinga veiksmams, nurodytiems a ir b punktuose, veiksmingai įgyvendinti, įskaitant, be kita ko:

i) veiksmus, susijusius su kvalifikavimu,

ii) sertifikavimą,

iii) prieigą prie infrastruktūros,

iv) galimybes naudotis inovatyviais gamybos pajėgumais ir procesais,

v) pasirengimo investicijoms paramą,

vi) įgūdžių ugdymą,

vii) tyrimų užsakymą ir

viii) ekosistemos kūrimą bei veiklos stiprinimą, įskaitant paramą MVĮ ir Europos gynybos pramonės pagrindinių rangovų, sistemų integruotojų ir pirmosios pakopos subrangovų bendradarbiavimui.

2. Pagal Programą gali būti teikiama parama veiksmams, apimantiems spartų jau esamų produktų ir technologijų tobulinimą, su sąlyga, kad jau egzistuojančios informacijos, intelektinės nuosavybės teisių ar kitų teisių, reikalingų veiksmui vykdyti, naudojimas nebūtų neasocijuotosios trečiosios valstybės ar neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto ribojamas tiesiogiai ar netiesiogiai – per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų – taip, kad tas ribojimas kliudytų veiksmingai įgyvendinti tą veiksmą.

3. Gavėjams, kai įmanoma ir tinkama, suteikiama galimybė pagreitinta tvarka pradėti naudotis Sąjungos bandymų ir eksperimentavimo priemonėmis bei ES gynybos inovacijų sistemos (EUDIS) verslo spartinimo priemone.

4. Pagal Programą remiami veiksmai turi neprieštarauti Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) sistemoje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį, įskaitant gerų kaimyninių santykių principo laikymąsi.

11 straipsnis

Finansavimo skyrimo kriterijai

1. Kai aktualu ir tinkama, atsižvelgiant į finansavimo skyrimo procedūros pobūdį ir laikantis Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509, finansavimo skyrimo kriterijai nustatomi šio reglamento 16 straipsnyje nurodytoje darbo programoje ir jais atsižvelgiama į šiuos elementus:

a) perversminį potencialą gynybos srityje, vertinamą atsižvelgiant į tai, kokiu mastu siūlomas sprendimas atitrūksta nuo dabartinės technologinės bazės;

b) pasiūlymo kokybę ir pareiškėjo gebėjimą įgyvendinti 10 straipsnyje nurodytą veiksmą;

c) poveikį gynybos srityje, atsižvelgiant į valstybių narių ir asocijuotųjų trečiųjų valstybių poreikius, visų pirma išlaidų efektyvumo, pateikimo spartos ir parengties operaciniam naudojimui atžvilgiais, įskaitant, kai aktualu, atsparumą kibernetinėms grėsmėms.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų elementų, 16 straipsnyje nurodytose darbo programose taip pat gali būti atsižvelgiama į didesnį tiekimo saugumą naujų ir perversminių gynybos produktų ir technologijų tiekimo grandinėse.

3. 16 straipsnyje nurodytoje darbo programoje pateikiama papildoma informacija dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų finansavimo skyrimo kriterijų taikymo, atsižvelgiant į kvietimo teikti pasiūlymus tikslus ir į atrankos bei vertinimo procedūras.

12 straipsnis

Atrankos ir finansavimo skyrimo procedūra

1. Siekiant užtikrinti, kad 10 straipsnyje nurodyti veiksmai galėtų būti veiksmingai įgyvendinami nepagrįstai nedelsiant, darbo programoje gali būti nustatytos pagal tiesioginio arba netiesioginio valdymo principą taikomos finansavimo skyrimo procedūros, kurioms taikoma pagreitinta ir supaprastinta tvarka.

2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 199, 201 ir 203 straipsnių dėl dotacijų ir nuo to reglamento 170 straipsnio 1 dalies b ir c punktų bei 170 straipsnio 2 dalies dėl viešųjų pirkimų, darbo programoje gali būti nustatyta, kad joje nustatytoms finansavimo skyrimo procedūroms taikomos šios sąlygos:

a) sprendimui dėl finansavimo skyrimo ir teisinių įsipareigojimų pasirašymui keliami reikalavimai apribojami preliminariu finansavimo skyrimo ir draudimo dalyvauti procedūroje kriterijų vertinimu;

b) sprendimas dėl finansavimo skyrimo gali būti priimamas remiantis vien pareiškėjų ir konkurso dalyvių savideklaracija dėl atitikties tinkamumo kriterijams ir atrankos kriterijams, ypač susijusiems su kontrole, nereikalaujant pateikti atitinkamų patvirtinamųjų dokumentų preliminaraus vertinimo metu;

c) Komisija galutinį vertinimą užbaigia nepagrįstai nedelsdama;

d) apie preliminaraus vertinimo rezultatus pranešama pareiškėjams ir konkurso dalyviams per darbo programoje nustatytą laikotarpį, ir

e) sprendimas dėl finansavimo skyrimo priimamas per darbo programoje nustatytą laikotarpį.

3. Jeigu atlikus 2 dalies c punkte nurodytą galutinį vertinimą padaroma išvada, kad gavėjas neatitinka visų tinkamumo ir atrankos kriterijų, teisinis įsipareigojimas nutraukiamas. Mokėjimai vykdomi tik atlikus galutinį vertinimą.

4. Darbo programoje gali būti nustatytos tikslinės principu „iš apačios į viršų“ grindžiamos dvietapės skyrimo procedūros pagal šias taisykles:

a) pirmajame etape:

i) gali būti paskelbtas kvietimas pareikšti susidomėjimą, nenurodant veiklos pobūdžio ar biudžeto vykdymo priemonės, kuri turi būti naudojama, kad pareiškėjai ir konkurso dalyviai galėtų pateikti projektų pasiūlymus arba pasiūlymus dėl prekių, darbų ar paslaugų, kurie galėtų prisidėti siekiant šio reglamento tikslų, kaip nustatyta 16 straipsnyje nurodytoje darbo programoje,

ii) pasiūlymai ir siūlymai vertinami ir jų eiliškumas nustatomas remiantis bendrais finansavimo skyrimo kriterijais, nustatytais darbo programoje, pavyzdžiui, jų lyginamuoju indėliu siekiant tikslų,

iii) vertinimo komitetas nustato pagal tiesioginio arba netiesioginio valdymo principą tinkamiausią biudžeto vykdymo priemonę ir pasiūlo Sąjungos įnašo didžiausią sumą ir formą;

b) antrajame etape pareiškėjai ir konkurso dalyviai, kurių projektai ar pasiūlymai įvertinti palankiai, kviečiami patikslinti ir galutinai parengti, neviršijant turimo biudžeto, savo pasiūlymus arba siūlymus atsižvelgiant į vertinimo komiteto išvadas.

5. Dėl klausimų, kuriems netaikoma 4 dalis, finansavimo skyrimo procedūra vykdoma pagal Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509 nustatytas taisykles, taikomas atitinkamai biudžeto vykdymo priemonei.

6. Komisija finansavimą pagal Programą skiria priimdama įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 17 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Akstinamieji veiksmai

1. Nukrypstant nuo 9 straipsnio, darbo programoje gali būti nustatyta, kad finansavimo skyrimo procedūra vykdoma akstinamųjų veiksmų forma, pagal kurią tinkamumo kriterijai, susiję su Programoje dalyvaujančių teisės subjektų įsisteigimo vieta ar jų vykdomosios vadovybės buvimo vieta, gali būti laikinai ir su tam tikromis sąlygomis netaikomi.

2. Tinkamumo kriterijų, kurių taikymas sustabdytas pagal šio straipsnio 1 dalį, laikomasi ir atitiktis tiems tinkamumo kriterijams įvertinama per teisiniu įsipareigojimu, kaip tai suprantama Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 2 straipsnio 39 punkte, nustatytą laikotarpį. Sąjungos finansavimas teikiamas tik įvykdžius visus tinkamumo kriterijus.

3. Jeigu per 2 dalyje nurodytu teisiniu įsipareigojimu nustatytą laikotarpį tinkamumo kriterijai, kurių taikymas buvo sustabdytas pagal 1 dalį, neįvykdomi, pagal Programą remiamas veiksmas laikomas netinkamu finansuoti ir visas Sąjungos finansavimas visiškai susigrąžinamas.

4. Kai finansavimo skyrimo procedūra vykdoma taikant akstinamuosius veiksmus, išankstinio finansavimo mokėjimai neatliekami.

5. Darbo programoje nustatomas konkretus biudžetas, skirtas finansavimo skyrimo procedūroms, kurios vykdomos kaip akstinamieji veiksmai pagal 1 dalį. Tas biudžetas sudaro ribotą Programos biudžeto dalį, kad būtų išsaugotas tikslinis ir išimtinis tos paramos pobūdis.

14 straipsnis

Sąjungos finansavimo normos

Nedarant poveikio Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 193 straipsniui, pagal Programą gali būti finansuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.

15 straipsnis

Rezultatų nuosavybė

1. Pagal Programą remiamų veiksmų rezultatai negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų kontroliuojami ar ribojami neasocijuotųjų trečiųjų valstybių ar neasocijuotųjų trečiųjų valstybių subjektų, be kita ko, kiek tai susiję su technologijų perdavimu.

2. Šis reglamentas nedaro poveikio valstybių narių diskrecijai dėl jų karinių technologijų ir įrangos eksporto politikos.

3. Technologijų perdavimas vykdomas visiškai laikantis Direktyvos 2009/43/EB ir, kai aktualu, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/821 ([28]) nuostatų.

4. Nedarant poveikio 2 daliai, apie bet kokį pagal Programą sukurtų rezultatų nuosavybės perdavimą arba išimtinės licencijos suteikimą neasocijuotajai trečiajai valstybei arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektui, įvykstantį per trejus metus po galutinės išmokos atitinkamam veiksmui, iš anksto pranešama Komisijai arba atitinkamos valstybės narės ar asocijuotosios trečiosios valstybės institucijoms ir turi būti gautas jų patvirtinimas tokiomis sąlygomis, kuriomis būtų užtikrinta Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesų apsauga. Jei toks nuosavybės perdavimas ar išimtinės licencijos suteikimas prieštarauja Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams arba 3 straipsnyje nustatytiems tikslams, pagal Programą suteikta parama turi būti grąžinta.

5. Kai Sąjunga viešojo pirkimo būdu perka tyrimą, visos valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės turi teisę, pateikusios rašytinį prašymą, nemokamai gauti neišimtinę licenciją naudotis tuo tyrimu.

6. Kai Sąjungos finansavimas teikiamas dotacijos forma, Sąjungos institucijos, organai, įstaigos ar agentūros, taip pat dotacijas skiriančios institucijos, pateikusios prašymą, turi teisę nemokamai susipažinti su rezultatais, nedarant poveikio rezultatų nuosavybei ar intelektinės nuosavybės teisėms į bendrąją informaciją, išskirtinai tam, kad pagal savo kompetenciją galėtų rengti, įgyvendinti ir stebėti esamas Sąjungos politikos kryptis ar programas. Tokia teise susipažinti naudojamasi tik nekomerciniais ir nekonkurenciniais tikslais.

16 straipsnis

Darbo programa

1. Programa įgyvendinama pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnio 2 dalyje nurodytą darbo programą.

2. Darbo programoje išsamiai nustatomos pagal Programą remtinų veiksmų ir temų kategorijos. Tos kategorijos turi atitikti 3 straipsnyje nustatytus tikslus.

3. Darbo programoje nustatytiems uždaviniams teikiama pirmenybė atsižvelgiant į skubius ir prioritetinius pajėgumų poreikius, kurie yra bendri kelioms valstybėms narėms.

([28]) 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/821, nustatantis Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (OL L 206, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

4. Išskyrus 12 straipsnio 4 dalyje numatytą finansavimo skyrimo procedūrą, darbo programoje, kai tikslinga, nustatomi funkciniai reikalavimai ir nurodoma Sąjungos finansavimo forma pagal 8 straipsnį, neapribojant konkurencijos tarp kvietimų teikti pasiūlymus.

5. Komisija darbo programą priima įgyvendinimo aktu. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 17 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

17 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Europos išorės veiksmų tarnyba ir Europos gynybos agentūra komiteto posėdžiuose kviečiamos dalyvauti stebėtojo teisėmis ir pateikti savo nuomonę bei prie komiteto darbo prisidėti ekspertinėmis žiniomis.

3. Komisija savo iniciatyva arba vienos ar daugiau valstybių narių prašymu gali, kai aktualu, pakviesti asocijuotųjų trečiųjų valstybių atstovus dalyvauti komiteto posėdžiuose. Asocijuotųjų trečiųjų valstybių atstovai nedalyvauja komiteto posėdžiuose, kai vyksta balsavimas, ir nedalyvauja komitetui balsuojant.

4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

5. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

18 straipsnis

Ryšys su Direktyva 2009/81/EB

Viešojo pirkimo sutartis, skiriama valstybės narės dėl gynybos produkto, sukurto vykdant pagal Programą remiamą veiksmą arba įgyvendinant projektą, kuriam pagal Reglamento (ES) 2024/795 4 straipsnio 1 dalį suteiktas suverenumo ženklas ir kurį po to pagal šio reglamento 6 straipsnį finansavo valstybė narė, laikoma sutartimi, skiriama pagal bendradarbiavimo programą, grindžiamą moksliniais tyrimais ir plėtra, kaip tai suprantama Direktyvos 2009/81/EB 13 straipsnio c punkte.

19 straipsnis

Reglamento (ES) 2024/795 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2024/795 4 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija suteikia suverenumo ženklą bet kuriam projektui, kuriuo prisidedama prie bet kurio iš STEP tikslų įgyvendinimo, jeigu tas projektas buvo įvertintas ir atitinka minimaliuosius kokybės reikalavimus, visų pirma tinkamumo, draudimo dalyvauti procedūroje ir finansavimo skyrimo kriterijus, nustatytus kvietime teikti pasiūlymus pagal Reglamentus (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2026/2387 (*), arba pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/856 (**).

(*) 2026 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2026/2387, kuriuo nustatoma lanksčių ir sparčių gynybos inovacijų programa (AGILE) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2024/795 ir (ES) 2026/467 (OL L, 2026/2387, 2026 11 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).

(**) 2019 m. vasario 26 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/856, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatos dėl Inovacijų fondo veiklos (OL L 140, 2019 5 28, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/856/oj).“

20 straipsnis

Reglamento (ES) 2026/467 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2026/467 13 straipsnio 4 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) gynybos produktų gamybos procese dalyvaujantys gamintojai ir subrangovai gali būti laikomi tenkinančiais šioje dalyje nurodytas tinkamumo finansuoti sąlygas, jeigu jie atitinka lygiavertes sąlygas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2018/1092 ([1])*, (ES) 2021/697 ([2])*, (ES) 2023/1525 ([3])*, (ES) 2023/2418 ([4])* arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2026/2387 ([5])*, arba pagal Reglamentą (ES) 2025/1106, ir jeigu dėl jokių vėlesnių pakeitimų nekyla abejonių dėl atitikimo toms sąlygoms;

([1])* 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1092, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės plėtros programa Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti (OL L 200, 2018 8 7, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([2])* 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([3])* 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) (OL L 185, 2023 7 24, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([4])* 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA) (OL L, 2023/2418, 2023 10 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([5])* 2026 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2026/2387, kuriuo nustatoma lanksčių ir sparčių gynybos inovacijų programa (AGILE) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2024/795 ir (ES) 2026/467 (OL L, 2026/2387, 2026 11 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/2387/oj).“

21 straipsnis

Taisyklių dėl įslaptintos informacijos taikymas

1. Šio reglamento įgyvendinimo tikslu:

a) valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės, kurių teritorijoje yra įsisteigę gavėjai, įvertina bendrosios ir įgytos informacijos, tvarkomos įgyvendinant pagal Programą remiamus veiksmus, neskelbtiną pobūdį;

b) kai tai informacijai taikomas nacionalinis slaptumo žymos laipsnis, a punkte nurodytos valstybės narės ir asocijuotosios trečiosios valstybės pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus nustato tinkamą saugumo sistemą;

c) kiekviena valstybė narė užtikrina ES įslaptintos informacijos apsaugos lygį, lygiavertį Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([29]) nustatytose saugumo taisyklėse numatytam apsaugos lygiui;

d) Komisija saugo gautą su Programa susijusią įslaptintą informaciją pagal Komisijos sprendimu (ES, Euratomas) 2015/444 ([30]) nustatytas saugumo taisykles.

2. Komisija suteikia galimybę naudotis akredituota saugia keitimosi informacija sistema, kad būtų palengvintas keitimasis įslaptinta ir neskelbtina informacija tarp Komisijos ir valstybių narių bei asocijuotųjų trečiųjų valstybių ir, kai tinkama, su pareiškėjais ir gavėjais. Ta sistema atsižvelgiama į valstybių narių nacionalines saugumo taisykles.

22 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, įskaitant ir kitus nei Sąjungos institucijų, organų, įstaigų ar agentūrų įgaliotus asmenis ar subjektus, atliekami auditai dėl Sąjungos įnašo naudojimo sudaro bendro užtikrinimo pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 127 straipsnį pagrindą. Pagal SESV 287 straipsnį Europos Audito Rūmai tikrina visų Sąjungos pajamų ir išlaidų sąskaitas.

23 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Gavėjai nurodo Sąjungos finansavimo kilmę ir užtikrina to finansavimo matomumą, be kita ko, viešindami pagal Programą remiamus veiksmus ir jų rezultatus, teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

2. Komisija vykdo informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su šiuo reglamentu, pagal Programą remiamais veiksmais ir pasiektais rezultatais.

3. Programai skirtais finansiniais ištekliais gali būti prisidedama prie sklaidos, ryšių užmezgimo ir informuotumo didinimo veiklos organizavimo, be kita ko, siekiant atverti tiekimo grandines, kad būtų skatinamas MVĮ tarpvalstybinis dalyvavimas. Tokia veikla apima priemones, kuriomis siekiama užtikrinti platų informuotumą apie Programą ir palengvinti dalyvavimą visoje Sąjungoje, visų pirma tarp MVĮ, startuolių ir netradicinių gynybos subjektų, kurių dalyvavimas Sąjungos programose yra ribotas. Sklaidos veikla apima priemones, kuriomis potencialūs pareiškėjai informuojami apie galimybę įtraukti jų produktus į Karinės prekybos katalogą, kaip nustatyta Reglamentu (ES) 2025/2643.

24 straipsnis

Stebėsena, vertinimas ir peržiūra

1. Komisija stebi Programos įgyvendinimą ir vertina jos veiksmingumą siekiant šiame reglamente nustatytų tikslų. Atsižvelgiant į didelę kylančių ir proveržio gynybos inovacijų riziką ir didelį jų potencialą, Programos sėkmė vertinama portfelio lygmeniu.

2. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie Programos įgyvendinimą.

([29]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([30]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

3. Komisija ne vėliau kaip 2028 m. liepos 1 d. parengia ataskaitą, kurioje įvertinamas pagal Programą remiamų veiksmų poveikis ir veiksmingumas, ir pateikia ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Toje ataskaitoje, be kita ko, pateikiama informacija apie:

a) MVĮ dalyvavimo lygį;

b) geografinį remiamų subjektų pasiskirstymą Sąjungoje ir asocijuotosiose trečiosiose valstybėse;

c) teminį remiamos veiklos pasiskirstymą;

d) išlaidų išskaidymą pagal veiksmų rūšis;

e) finansavimo skyrimo procedūrų veiksmingumą, palyginti su lyginamaisiais standartais pagal esamas priemones;

f) suvestinius duomenis apie pagal Programą finansuojamų produktų diegimą.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2026 m. spalio 21 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	T. DOOLEY